

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4054/2550

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุดโจทก์ บริษัทภูมิวัน จำกัดโจทก์ร่วม บริษัทพี เจ ดีไซน์ จำกัด
กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 7, ป.วิ.อ. มาตรา 39,
พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา
29, ป.อ. มาตรา 56, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 7

ย่อ / หลักกฎหมาย

ตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 7 บัญญัติว่า "ถ้าผู้กระทำความผิดตาม
มาตรา 4 ได้ใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็ค หรือแก่ธนาคารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ออกเช็ค
ได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คฯ ธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือหนี้ที่ผู้กระทำความผิด
ตามมาตรา 4 ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นสุดผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่า
คดีเลิกกันตาม ป.วิ.อ." แม้จำเลยทั้งสองจะได้ใช้เงินตามเช็คแก่โจทก์ร่วมไปครบถ้วนแล้วใน
ระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ แต่ก็มีใช้การใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คภายในสามสิบวัน
นับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวผู้ทรงเช็คฯ ธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น อัน
เป็นเหตุให้ถือว่าคดีเลิกกันตาม ป.วิ.อ. เหตุที่จะถือว่าคดีเลิกกันคงมีเพียงว่าหนี้ที่จำเลยทั้งสองได้
ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นสุดผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือไม่ ระหว่าง
การพิจารณาของศาลฎีกาจำเลยทั้งสองยื่นคำแถลงว่า ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์
จำเลยทั้งสองได้นำเงินตามเช็คพิพาทวางไว้ต่อศาลชั้นต้นครบถ้วนแล้ว แต่ศาลอุทธรณ์เห็นว่า
จำเลยทั้งสองชำระแต่ต้นเงินตามเช็คพิพาทเท่านั้น จำเลยทั้งสองยังไม่แสดงหลักฐานว่าได้ชำระ
ดอกเบี้ยตามเช็คพิพาทด้วย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงยังไม่ระงับ ระหว่างพิจารณาคดีนี้
ในศาลชั้นต้น โจทก์ร่วมได้นำเช็คพิพาททั้งสามฉบับคดีนี้กับเช็คคดีอื่น ฟ้องจำเลยที่ 1 คดีนี้เป็น
คดีแพ่งต่อศาลแพ่งธนบุรี คดีดังกล่าวโจทก์ได้บังคับคดีและได้รับเงินตามคำพิพากษาไปครบถ้วน
แล้ว หนี้ตามเช็คพิพาทจึงสิ้นสุดผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ศาลฎีกาได้นัดพร้อมสอบ
โจทก์ โจทก์ร่วมและจำเลยทั้งสองแล้ว ฟังได้ว่าโจทก์ร่วมได้ฟ้องจำเลยที่ 1 ต่อศาลแพ่งธนบุรีให้
ชำระหนี้ตามเช็ค 5 ฉบับ ซึ่งรวมเช็คพิพาทคดีนี้ 3 ฉบับ โดยมูลหนี้เกิดจากจำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่า
พื้นที่บริเวณที่เป็นผนังด้านนอกอาคาร บ. ของโจทก์ร่วมศาลแพ่งธนบุรีพิพากษาให้จำเลยที่ 1
ชำระเงินตามเช็คทั้ง 5 ฉบับ พร้อมดอกเบี้ยและค่าฤชาธรรมเนียม ต่อมามีการบังคับคดีจำเลยที่ 1
ได้วางเงินชำระหนี้ตามหมายบังคับคดีจนครบถ้วนแล้ว โจทก์ร่วมก็ได้คัดค้านว่ายังมีหนี้ดังกล่าว
เหลืออยู่ ดังนั้น จึงถือได้ว่าหนี้ที่จำเลยทั้งสองได้ออกเช็คพิพาทคดีนี้เพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นสุดผลผูกพัน
ไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด จึงถือว่าคดีเลิกกันตาม พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้
เช็คฯ มาตรา 7 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องตามเช็คย่อมระงับไปตาม ป.วิ.อ. มาตรา 39 (3)

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสองตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิด
จากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 มาตรา 4 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 นับโทษจำเลยที่ 2 ต่อจาก
โทษในคดีอาญามาหมายเลขแดงที่ 7557/2547 และคดีอาญามาหมายเลขดำที่ 4225/2547 ของ

ศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพ และจำเลยที่ 2 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อ ระหว่างพิจารณา บริษัทภูมิวัน จำกัด ผู้เสียหาย ยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ ศาลชั้นต้นอนุญาต ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งสองมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 มาตรา 4 (ที่ถูกมาตรา 4 (1) (3) (5)) การกระทำของจำเลยทั้งสองเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้เรียงกระทงลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 รวม 3 กระทง จำเลยที่ 1 ปรับกระทงละ 30,000 บาท รวมปรับ 90,000 บาท จำเลยที่ 2 จำคุกกระทงละ 6 เดือน รวมจำคุก 18 เดือน จำเลยทั้งสองให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 จำเลยที่ 1 คงปรับ 45,000 บาท จำเลยที่ 2 จำคุก 9 เดือน หากจำเลยที่ 1 ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29 นับโทษจำเลยที่ 2 ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 7557/2547 ของศาลชั้นต้น ส่วนคดีอาญาหมายเลขดำที่ 4225/2547 ของศาลชั้นต้นนั้นยังมีคำพิพากษา จึงให้ยกคำขอในส่วนนี้ จำเลยทั้งสองอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษปรับจำเลยที่ 1 กระทงละ 5,000 บาท รวม 3 กระทง เป็นเงิน 15,000 บาท จำเลยที่ 2 จำคุกกระทงละ 3 เดือน รวม 3 กระทง จำคุก 9 เดือน ลดโทษให้กึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 จำเลยที่ 1 คงปรับ 7,500 บาท จำเลยที่ 2 คงจำคุก 4 เดือน 15 วัน โทษจำคุกให้รอการลงโทษมีกำหนด 1 ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 ให้ยกคำขอนับโทษจำเลยที่ 2 ต่อจากโทษในคดีอาญาหมายเลขแดงที่ 7557/2547 ของศาลชั้นต้น นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "ปรากฏข้อเท็จจริงตามสำนวนว่าในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จำเลยทั้งสองได้นำเงินจำนวน 300,000 บาท วางไว้ต่อศาลชั้นต้นเพื่อใช้เงินตามเช็ค และในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ จำเลยทั้งสองได้นำเงินจำนวน 1,267,500 บาท วางไว้ต่อศาลชั้นต้นเพื่อใช้เงินตามเช็ค รวมเงินทั้งสองจำนวน 1,567,500 บาท เท่ากับจำนวนเงินตามเช็คทั้งสามฉบับ ต่อมาโจทก์ร่วมได้ขอรับเงินจำนวนดังกล่าวไปจากศาลชั้นต้นแล้ว มีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสองว่า การที่จำเลยทั้งสองใช้เงินตามเช็คทั้งสามฉบับแก่โจทก์ร่วมถือว่าคดีเลิกกันหรือไม่ เห็นว่าตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 มาตรา 7 บัญญัติว่า "ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็ค หรือแก่ธนาคารภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือหน้าที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา" แม้จำเลยทั้งสองจะได้ใช้เงินตามเช็คแก่โจทก์ร่วมไปครบถ้วนแล้วในระหว่างการพิจารณาของศาลอุทธรณ์ แต่ก็มีใช้การใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น อันเป็นเหตุให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เหตุที่จะให้ถือว่าคดีเลิกกันคงมีเพียงว่าหน้าที่จำเลยทั้งสองได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดหรือไม่ ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา จำเลยทั้งสองยื่นคำแถลง ลงวันที่ 15 มกราคม 2550 ว่า ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลอุทธรณ์จำเลยทั้งสองได้นำเงินตามเช็คพิพาทวางไว้ต่อศาลชั้นต้นครบถ้วนแล้ว แต่ศาลอุทธรณ์เห็นว่าจำเลยทั้งสองชำระแต่ต้นเงินตามเช็คพิพาทเท่านั้น จำเลยทั้งสองยังไม่แสดงหลักฐานว่าได้ชำระดอกเบี้ยตามเช็คพิพาทด้วย สิทธิในคดีอาญามาฟ้องของโจทก์จึงยังไม่

ระงับ ระหว่างพิจารณาคดีนี้ในศาลชั้นต้นโจทก์ร่วมได้นำเช็คพิพาททั้งสามฉบับคดีนี้กับเช็คฉบับอื่นฟ้องจำเลยที่ 1 คดีนี้เป็นคดีแพ่งต่อศาลแพ่งธนบุรี ศาลแพ่งธนบุรีมีคำพิพากษาให้จำเลย (จำเลยที่ 1 คดีนี้) ชำระเงิน 2,612,500 บาท พร้อมดอกเบี้ย และค่าฤชาธรรมเนียมแก่โจทก์ (โจทก์ร่วมคดีนี้) ต่อมาโจทก์ (โจทก์ร่วมคดีนี้) ได้บังคับคดีและได้รับเงินตามคำพิพากษาไปครบถ้วนแล้ว หนี้ตามเช็คพิพาทจึงสิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด คดีเลิกกันและสิทธินำคดีอาญามาฟ้องของโจทก์ระงับศาลฎีกาได้นัดพร้อมสอบโจทก์ โจทก์ร่วม และจำเลยทั้งสอง โจทก์ร่วมแถลงว่าจำเลยทั้งสองได้ชำระเงินตามเช็คพิพาทในคดีพร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ร่วมครบถ้วนแล้ว การที่จะดำเนินคดีต่อไปแล้วแต่ศาลจะพิจารณา โจทก์แถลงไม่ค้านคำแถลงของโจทก์ร่วม เห็นว่า ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำเนาคำฟ้องสำเนาคำพิพากษาของศาลแพ่งธนบุรี สำเนารายงานเจ้าหน้าที่กรมบังคับคดี และสำเนาใบเสร็จรับเงินเอกสารท้ายคำแถลงของจำเลยทั้งสองลงวันที่ 15 มกราคม 2550 ซึ่งโจทก์และโจทก์ร่วมไม่คัดค้านฟังได้ว่า โจทก์ร่วมได้ฟ้องจำเลยที่ 1 ต่อศาลแพ่งธนบุรีให้ชำระหนี้ตามเช็ค 5 ฉบับ ซึ่งรวมเช็คพิพาทคดีนี้ 3 ฉบับ โดยมูลหนี้เกิดจากจำเลยที่ 1 ทำสัญญาเช่าพื้นที่บริเวณที่เป็นผนังด้านนอกอาคารใบหยกทาวเวอร์ 2 ของโจทก์ร่วม ศาลแพ่งธนบุรีพิพากษาให้จำเลยที่ 1 ชำระเงินตามเช็คทั้ง 5 ฉบับ พร้อมดอกเบี้ยและค่าฤชาธรรมเนียม ต่อมาเมื่อการบังคับคดี จำเลยที่ 1 ได้วางเงินชำระหนี้ตามหมายบังคับคดีจนครบถ้วนแล้ว โจทก์ร่วมก็ได้คัดค้านว่ายังมีหนี้ดังกล่าวเหลืออยู่ ดังนั้น จึงถือได้ว่าหนี้ที่จำเลยทั้งสองได้ออกเช็คพิพาทคดีนี้เพื่อใช้เงินนั้นได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด จึงถือว่าคดีเลิกกันตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 มาตรา 7 สิทธินำคดีอาญามาฟ้องตามเช็คพิพาทย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (3) ฎีกาของจำเลยทั้งสองฟังขึ้น" จึงให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

องค์คณะ

เกษม วีรวงศ์ · พีรพล พิทยวัฒน์ · ฐานันท์ วรรณโกวิท

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4054/2550>